

Antoni Jodłowski

Barycz, pow. Kraków

Informator Archeologiczny : badania 2, 27-28

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OKRES NEOLITU

*****

BANYOS, pow. Kraków

Muzeum Żup Krakowskich
w Wieliczce

Badania prowadził mgr Antoni Jodłowski. Finansowało Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce. Drugi sezon badań. Urządzenia solankowe z okresu neolitu; ślady z okresu wpływów rzymskich i z okresu wczesnośredniowiecznego.

Stanowisko położone jest w obrębie obszaru solonośnego, gdzie według danych geologicznych mogły występować w przeszłości źródła słone. Są to pozostałości urządzeń solankowych, należące do kultury londsielskiej.

Badaniami - /22.V.-5.V i 1.VII-20.VII/ - objęto obszar o powierzchni 350 m². Stwierdzono całkowite zniszczenie warstwy kulturowej przez orkę. Odsłonięto dalszą część zbiornika solankowego /znanego z badań r.1967/, drugi zbiornik solankowy w kształcie kwadratu z dołączającym do niego rowkiem doprowadzającym solankę ze źródła słonych, jamę zasobową zniszczoną przez jamę z okresu późnolateńskiego, pięć palenisk oraz osiem śladów po słupach.

Zbiorniki o wymiarach: 2,2x2m i 1,8x1,8m oraz rowek o długości 5,40m i szerokości 40x80 cm wypełnione były czarną ziemią, przemieszaną z piaskiem. W rowku, oraz w zbiorniku nr 2, przy dnie i ściankach bocznych znajdowała się warstwa silnie zbitej gliny o miąższości ok.5 cm, która najprawdopodobniej świadczy o wylepieniu ścianek gliną dla zabezpieczenia solanki przed wsiąkaniem do piaszczystego podłoża.

Jama znisobowa /?/ posiadała kształt owalny o wymiarach 2,90x 2,10 i wypełniona była również czarną ziemią z dużą ilością piasku.

Paleniska nie wykazują, jak dotąd, odrębnego zgrupowania w obrębie stanowiska.

Ślady po sżupach wkopanych w ziemię tworzą wyraźny zarys budowli prostokątnej, usytuowanej w kierunku zachodnim od obiektów opisanych wyżej. Zachowana część budowli ma wymiary 12x6m, przy czym nie odkryto jej północnej ściany.

Najliczniejsze są zabytki kultury lendzielskiej przede wszystkim ceramika /głównie fragmenty dużych naczyń z ornamentyką guzową oraz kubki z kończystymi dnami, charakterystyczne dla wielicko-bocheńskiego rejonu solonośnego/. Podobne kubki, stwierdzone w zespołach kultury Łużyckiej w okolicach Halle, łączone są przez archeologów niemieckich z wywarzaniem soli. Na uwagę zasługują również wyroby krzemienne, m.i. siekierki, w przekroju poprzecznym czworosienne.

Rozplanowanie rowków, zbiorników i palenisk, charakter niektórych wyrobów glinianych /kubki z kończystymi dnami/ a także analizy chemiczne wypełniisk zbiorników i kilku naczyń /duża zawartość związków pochodnych od soli/, świadczą o istnieniu w tym miejscu urządzeń służących do wywarzania solanki, używanych przez ludność kultury lendzielskiej.

Ze względu na silne zniszczenie stratygrafii nawarstwień kulturowych nie wiadomo czy zabytki kultury celtyckiej i ze starszej fazy wczesnego średniowiecza, które nielicznie występują na tym stanowisku łączą się z solnictwem.